

Cría Cuervos

(1976, Carlos Saura)

Familiefoto's onder begeleiding van zachte pianomuziek: deze film laat er in de introductie al geen misverstand over bestaan: nostalgie voert hier de boventoon. *Cría Cuervos* gaat bijzonder expliciet over aan diggelen geslagen onbekommerde kindertijd, wanneer vader onder mysterieuze, voor een meisje bijzonder verwarrende omstandigheden in bed aan zijn einde komt. Niet lang daarna volgt door merg en been gaande fysieke pijn van de doodzieke moeder. Dochtertje Ana observeert het met grote ogen, bescheiden nieuwsgierigheid en groeiend schuldgevoel. Een tante die net iets te vaak over wil gaan tot de orde van de dag, naderende schoolperiode en afscheid van een overleden huisdier katalyseren haar dromerige wereld, waarin heden en verleden langzaam naadloos verweven trachten te raken.

Onder minder imponerende regie had dit zoetsappig of zwaar kunnen zijn, maar mede dankzij voorzichtige camera en kalme verhaalstijl voelt *Cría Cuervos* ondanks overweldigende misère over de gehele linie zéér zacht. En de kijker mag zelf bepalen of er diepere lagen aan worden toegeschreven: de persoonlijke ontwikkeling bevat parallellen met politieke historie, maar deze visie blijft geheel facultatief. Grote kracht schuilt tevens in de hoofdrollen: Ana Torrent en Geraldine Chaplin zijn allebei van uitzonderlijke klasse, vooral als ze recht in de lens kijken. Dat is een beproefde eenvoudige methode, des te knapper indien effectief. Krachtige monologen en serene stiltes worden enkel overtroffen door passages waarin de twee samen te zien zijn.

De titel is afgeleid van 'Cría cuervos y te sacarán los ojos', een uitdrukking die enigszins te vergelijken valt met 'wie zaait zal oogsten', letterlijk echter 'fok kraaien en ze zullen je de ogen uitpikken'. Gezien de mogelijke metaforische Franco-ondertoon doemt een moderne, vrijere interpretatie op: je kunt een kind uit de oorlog halen, maar hoe haal je de oorlog uit het kind? Muziek is een goede start, ter afleiding en ter ontspanning, ter lering en vermaak. Meest memorabele scène is een spontane dans op Jeanette's 'Porque te Vas' per vinyl, de meisjes gaan volledig in het simpele liedje op en reageren terecht geïrriteerd als volwassenen komen storen. Ana kent de hele tekst uit haar hoofd en terwijl ze playbackend voor zich uit staart, denkt ze ongetwijfeld aan haar moeder. Het is een ontroerend, magisch moment, in mogelijk de beste Spaanse film aller tijden.

Menno Peeters, 3 maart 2011

speelduur:
110 min.

cast:
Ana Torrent – Ana
Geraldine Chaplin – Ana's moeder
Mónica Randall – Paulina
Florinda Chico – Rosa
Héctor Alterio – Anselmo
Conchita Pérez – Irene

script:
Carlos Saura

cinematografie:
Teodoro Escamilla

muziek:
Federico Mompou

